

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . 60 fillér
3 óra . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerelmi dráma Monostoron. — Leleplezett kártyások.

A sztrájk.

A tőke és munka között fennálló viszony mai alakjában nem felel meg a természetes jogállapotnak.

A tőkének, mint meglévő gazdasági erőtényezőnek, kétségtelen jussa van a rendes, méltányos üzleti haszonhoz. Vele szemben viszont a munkának jogos és méltányos igénye van arra, hogy oly arányban részesedjék tevékenységének gyümölcsében, a mely biztosítja részére a megélhetés összes föltételeit.

A visszaélés a tőke kizsákmányolási hajlamából, vagy a munka túlzott követelésekből származhatik.

A kettő között a jogviszony állandó szabályozása, éber ellenőrzése van olyan fontos állami feladat, mint az inkompatibilitás, vagy a közigazgatás egyszerűsítése.

Nem is hiányzik erre nézve a szükséges jóakarat, készség, csak hogy ez idő szerint még éppen nálunk Magyarországon nincs tisztázva a munkakérdésnek ez a részlete, mely pedig a programszerű munkásvédelemnek egyik legfontosabb ágazatát képezné.

Ipari és éppengyáripari politikánknak jelszava a tőke, megnyerése a hazai vállalkozások számára. A tőke főleg a külföldről betessékelt idegen tőke, persze kedvezéseket követel és köt ki a maga részére. És itt abban a kényszerhelyzetben van a magyar állam, hogy nolenens-volens protekcionista ipar-politikát csinál.

Ellenben a munkás a társadalmi jóakaraton s az életbiztonsági és rokantsági ellátás törvényes biztosításán túl legfőbb

szívességi közbenjárásra számíthat az állam részéről.

Igy aztán volt vagy igazi sérelmében nem marad neki más egyéb fegyvere, mint az önvédelem, a sztrájk.

Akár könyvből, akár az élet gyakorlati példáiból megtanulhatja mindenki hogy ez a legveszedelmebb kétélű fegyver.

Éppen mivel igazában törvényen kívüli állapotot, az erőszak és megfélemlítés uralmát jelenti, mindkét részről annyi és oly súlyos áldozatot követel, hogy nagyon is meg kellene fontolni, mielőtt használatba veszik, holott bizonyos, hogy a leggyöngébb egyezség is jobb a legszigorubbán keresztül vitt diadalmas sztrájknál.

Ez idő szerint négyezer női ruhaszabó munkás sztrájkol Budapesten. Konstatáljuk, hogy az önvédelmi harc idejét a legrosszabbul választották meg, mert most a holt szezonban igen bajos, csaknem lehetetlen a munkaadókat engedékenyen szükséghelyzetbe szorítani.

A kibőltetés veszedelme tehát legelső sorban a sztrájkoló munkásokat fenyegeti.

Am hisznek a sztrájknak épp ez az ideális vonása s a közigazgatási hatóság, állami közegek közbenjárásának épp most és itt kellene fogatosnak, hatékonynak lennie oly irányban, hogy a nem szorongó munkaadók méltányos jóakarattal és engedély gondoskodással mérlegeljék a munkások követeléseit s azok megítélésénél, teljesítésénél vagy visszautalásánál vegyék figyelembe a jövődőt is.

s. j.

Munkanélküli kőművesek.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 4.

Ismertettük tegnapelőtti számbunkban azon értekezlet lefolyását, melyet a munkanélküli kőművesek panasza tárgyában dr. Nagy Mór helyettes polgármester hívott össze. Az értekezlet tudvalevőleg eredménytelenül végződött.

Most a panaszos munkanélküliek részéről, kik az értekezleten nem voltak képviselve, küldöttség jelent meg szerkesztőségünkben s arra kértek, hogy írásba foglalt panaszukat közöljük.

Eleget teszünk kérésüknek s szó szerint, változtatás nélkül adjuk le panaszukat, a nélkül azonban, hogy a panaszszal azonosítanók magunkat.

Értekezletre volt összehívva néhány pallér és építőmester, (természetesen mind idegenek) július 2-ára, a kik hivatva lettek volna a kolozsvári kőműves segédek nyomorán segíteni oly formán, hogy munkához juttassák őket, de a helyett hogy segítettek volna a helyzetükön, hazug rágalmasaikkal és ócsárlásaikkal abba iparkodtak, hogy kiverjenek a tanácsbeli urak jóindulatából is, dologtalanoknak, gorombáknak és követelőknek neveztek, a miből természetesen egy szó sem igaz.

Dologtalanoknak azért neveztek, csak hogy megmenthessék az elküldetéstől az ők idegen, rokon vagy ösmerőseiket és és hogy nekünk munkát ne adhassanak, nem gondolták meg hogy ezáltal hány helybeli szegény munkás embernek, a kik rávannak szorulva, veszik ki a kenyeret kezéből.

Gorombáknak neveztek azért, mert ha egynehány helybeli munkás be is férhetett az ők munkáikra, azokat háttérbe szorították, csekély napi díjjal díjazták, folytonosan hajsolták, mindenféle kigondolható szavakkal inzultálták, szóval kényszerítették, hogy meneküljön el a munkáikról, csak hogy annál több rokon vagy ösmerős férhessen be, a kivel világért sem bánnak úgy mint a helybelivel, tehát ez ellen ha legkissebb szóval mert tiltakozni, gorombáknak neveztek.

Elégedetleneknek neveztek azért, mert olyan csekély napi díjjal díjazták a helybelieket

pl. 2 koronától 3 koronáig, a mi természetesen nagyon csekély olyan munkásnak, a kinek télen semmi foglalatossága sincs; mert Kolozsvár nem áll azon a dicséretes helyen, hogy a téli időszakra foglalatosságot adhasson a külső munkásoknak. Ehez járulnak még az esős idők és az ünnepek s bizony gyakran megtörténik, hogy 2—3 napot birunk dolgozni, (természetesen, az idegeneknek 3—4 hatossal nagyobb a napi díjuk).

Követelőknek neveztek azért, mert egy fedett helyiséget kértünk a munkán, a hol napközben az idő viszontagságai elől meghúzódhassunk és egy küldöz gyereket kértünk, hogy reggelit és ebédet hozhassunk, mivel egy fél óra reggel és egy óra ebéd időnk van adva tehát és rövid arra a célra is, hogy szaladgáljunk élelmi szer bevásárlására, természetesen ezeknek az érdekes palléroknak ebédlő helyiség van berendezve s 4—5 küldöz gyerek áll rendelkezésükre, a kik a reggelit és az ebédet hordják a számukra, ebből juthatna nekünk is.

Persze hisszük, hogy mindezekből semmit sem tud Haller Károly tanácsos ur, sem dr. Nagy Mór helyettes polgármester ur és ezért nem akartak segíteni a nyomorunkon, de most másodszer is orvoslást kérünk annál is inkább, mert a munka idő hamar lejár s már most is szükségét szenvedünk, s akkor rövid idő alatti kileszünk téve a legnagyobb nyomornak és éhínségnek családostól együtt ebben a kincses Kolozsvárban.

Azt kérdezzük tehát, hogy akkor ki lesz a felelős mindezekért, bizonyosa azok az idegen pallérok és munkások nem, hanem igen is felelős fog lenni a város eljárársága, a ki most az idegen pallér urak ítéleténél fogva nem is törődik velünk szegény, segítséghez folyamodott és rászorult munkásokkal.

Megjegyezzük, hogy dr. Nagy Mór helyettes polgármestert vád nem érheti, mert hivatali állásánál fogva törvény szerint semmit sem tehetett a kőművesek ügyében. Társadalmi uton akart segíteni, de ily uton nem sikerült neki.

Mi azt tanácsoljuk a kőműveseknek, hogy szombaton jelentkezzenek a mestereknél munkáért.

Sikkasztás az ipartestületen.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 4.

Az ipartestületen folyik a rovancsolás. Régi bűnök kerülnek elő a poros aktákból és folyton nagyobb és nagyobb az elsikkasztott összeg.

Már közel 4000 korona hiányról suttognak a beavatottak. A sikkasztás hőse, Bakó László még mindig szabaddal van. A rovancsolás eddig csupán a betegsegélyző pénztár és a testület pénzeire terjedt ki; ennek elvégzése után kerül a sor a felszabadításokból, szegődtetésekből és más alapokból kezelt pénzekre.

Az iparosok érthető megdöbbenéssel tárgyalják az esetet és az egész nap a beszéd tárgyát képezte. Felháborító külföldben, hogy a köteleesség mulasztó pénztárnokot, Haas Jánost még ma sem bocsátották el állásából, pedig ő a fő bűnös, mert az ő hanyagságának és hivatali mulasztásának köszönhető a mostani sikkasztás. Haas János — úgy látszik — erős kötélekkel van odakapcsolva az ipartestület vezetőségéhez, a miért is a vezetőség tartja. Az iparosok azonban általános a vélemény, hogy Haas Jánosnak le fog kellene mondanania, vagy az iparosok maguk ki fogják tenni őt.

A sikkasztási ügy mindenesetre nagy hatással lesz az ipartestület következő válaszára.

A hatóság intézkedik.

Lapunk utolsó számának meg volt a kellő eredménye. A hatóság kénytelen volt lapunk sürgetéseinek engedni és ma délután sürgős jelentést tett a kereskedelmi miniszternek a sikkasztásról. A jelentés, melyet 9381. fk. szám alatt küldött el Deák Pál főkapitány, különben szó szerint a következő.

A Nmgv. m. kir. kereskedelmi miniszteriumnak.

Budapest.

Alólirott elsőfoku iparhatóság az ügy sürgőssége miatt közvetlenül alázasatos tisztelettel jelentem Nmgv. m. kir. kereskedelmi miniszternek, hogy a helybeli ipartestületnél s az ipartestületi betegsegélyző pénztárnál f. hó 2-án este tartott előjárásági gyűlésen a számvizsgálói jelentés sikkasztást állapított meg, melyben a testület két alkalmazottja részes.

Ennélfogva az iparhatósági biztos indítványára elhatározta, hogy a hűtlen alkalmazottakat rögtön elbocsátatnak, ellenük a bűnvádi feljelentés azonnal megtétetik s a felelős pénztárnoknál az eddig felmerült s ezután felmerülő hiányok biztosítottak. A gyűlésen bejelentett hiány 2300 koronát tett ki de a rovancsolás a főkapitányi hivatal bünyügyi osztályánál és a városi főszámvevői hivatalnak közbejöttével megindított és folyamatban van. A bünyügyi osztály eljárása az ügy büntető ágára is kiterjesztett.

Kolozsvár, 1901. jul. 4-én.

Deák Pál
főkapitány

Ezen főkapitányi jelentés szerint megerősíti tegnapi előadásunkat s a legszebb világitásban mutatja be az ipartestületnek tegnap közölt nyilatkozatát.

Tegnapi erélyes felszólalásunk az ipartestületet is arra készítette, hogy a bünyügyi feljelentést, ma végre beadták. Tehát úgy a hatóságnál, mint az ipartestületnél használt a felszólalásunk.

Kiss József ártatlan.

Említettük, hogy Kiss József pénzbeszedő is részese a sikkasztásnak. Kiss József ma járt szerkesztőségünkben és annak közlésére kérte fel, hogy a vizsgálat folyik ugyan, de sikkasztás eddig ellene nem bizonyult és ő teljesen ártatlan.

Forrásunk, honnan Kiss Józsefre vonatkozó hírlapunkat kaptuk, elsőrangú ugyan és a rendőrségnek a miniszterhez tett jelentése is két sikkasztóról szól, mindazonáltal szívesen adunk helyet Kiss József kérésének.

Tudomásunk van ugyan arról, hogy az előjárásági ülés elé terjesztett számvizsgálói jelentésben Kiss József is szerepelt, mint bűnös, de ha ő azt állítja, hogy ellene nincs adat, úgy egyeztesse ezt össze Tóth József számvizsgálói jelentésével, a hol bizony neve ott szerepel.

Hol az igazgatóság.

Ma este megjelent szerkesztőségünkben az ipartestületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának háromtagja és előadta, hogy őket a testület vezetősége azért nem hívja ülésre, mert az igazgatóság már régen sejtette a rendtelenségeket, ezekért állandóan panaszt is emelt, de a testület vezetősége soha sem hallgatott rájuk. Kijelentették továbbá, hogy ha holnap estig ülésre nem hívják az igazgatóságot, az igazgatósági tagok testületileg fognak panaszt emelni az iparhatóságnál a köteleesség mulasztó testületi vezetőség ellen.

Kívánatos volna, hogy erre ne kerüljön a sor és az ipartestület vezetősége még az utolsó órában tegye meg köteleességét.

Az ilyen bujdosdi csak annál jobban rontja meg a testület hitelét az iparosok és munkások előtt.

Nyuljon végre a hatóság ebbe a darázs fészekbe.

Különös az egész dologban, hogy a helyi sajtó ezt az iparosokra oly fontos ügyet egészen agyonhallgatja. Lapunk az egyedüli, mely az iparosok érdekében behatóan foglalkozik a sikkasztás ügyével s a mely egyedül gátolta meg, hogy az iparosok érzékeny károkat szenvedjenek.

Lapunk volt az, mely az ipartestület vezetőségét kényszerítette, hogy az eltussolás útját elhagyta.

Ma az iparosok köréből számos levelet kaptunk, mely dicsérőleg emlékszik meg állásfoglalásunkról s kitartásra buzdít minket.

Nem köszönetért tártuk fel az igazságot, hanem kötelességből. És ezen az uton meg is fogunk maradni.

A női szabók sztrájkja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 4.

Az esős idő dacára sok száz női szabó tartózkodott ma a sztrájkján, hol élénken tárgyaltak a békélhető bizottság tegnapi határozatát. Különösen kifogásolják a tíz és fél órai munkaidőt, szigorúan rakaszkodnak a tíz órai munkaidőhöz.

Délután 4 órára gyűlést hívtak egybe, melyet azonban a főkapitány nem engedélyezett meg. Erre küldöttséget menesztettek a főkapitányhoz és kijelentették, hogy a gyűlés célja éppen a békéltetés lesz. A főkapitány e felvilágosítás után az eltűnt határozatot visszavonta.

A sztrájkolók ma délután gyűlést tartottak, a melyen az egyezkedésre kiküldött bizottság jelentést tett eljárásáról.

Polacsek József, a bizottság szónokája elmondotta, hogy a nagymesterek nagyon ridegen viselkedtek a munkások követelményeivel szemben s az a csekély eredmény is, a melyet elértek, Goreczky iparhatósági biztosnak köszönhető. A szervező-bizottság nem akarsenkire sem pressziót gyakorolni, nem is mond véleményt a tegnapi megállapodásról. kiki szavazson saját nézete szerint, de a ki az eredeti követelések mellett szavaz, az tartson is ki mellette, a ki pedig elfogadja a mesterek ajánlatát, az ne resteljen nyíltan felszólalni.

Több felszólalás után szavazásra került a sor. Az eredmény a következő.

A 10 és fél órai munkaidőt egyhangulag visszautasították. Fentartották a darabszámomunkások 25 százalékos követelését.

Elfogadják ellenben, hogy a különórakért csak 80 fillér díjazás legyen.

A többi jelentéktelenebb kérdésben elfogadták a tegnapi megállapodásokat, vagyis jóváhagyták, hogy a segédmunkások a különórakért 60 fillér díjazást kapjanak, a munkarend minden műhelyben kifüggesztendő, a vasárnapi munkaszünet pontosan betartassék s hogy 15

napon belül a sztrájkolók közül senki el ne bocsátassék.

A női munkások kivétel nélkül a sztrájk folytatása mellett voltak s addig agitáltak, míg sikerült a hangulatot annyira vinniük, hogy a sztrájk folytatását egyhangulag határozták el.

A sztrájkolók holnapután ismét gyűlést tartanak, a melyen a további teendőket beszélük meg.

Szerelmi dráma monostoron.

Meg akart halni, mert féltékeny volt.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 4.

A szerelemből öngyilkossá lett egyének statisztikájának száma, a tegnapi nap folyamán majdnem megint szaporodott egygyel.

Egy sorsüldözött, szerelmében csalódott ifju akarta eldobni magát az életet s csak az isteni gondviselésnek köszönhető, hogy meghiusult öngyilkossági kísérlete.

Rusz Stefán monostori földesgazdának 20 éves fia, négy hónappal ezelőtt ismerkedett meg monostor legszebb leányával Marosán Annával. A megismerkedést természetesen szerelme követte s igen gyöngéd viszony fejlődött ki a fiatalok között, kik teljes odaadással szerették egymást, míg Rusznak eszébe nem jutott a féltékenykedés.

Pár hét óta folyton szemrehányást tett kedvesének, hogy miért fogadja unokatestvérét a mikor ő nincs jelen? Határozot feleletet követelte a leánytól, aki kijelentette, hogy unokatestvérének, mint rokonának nem tilthatja meg a házhoz járást, mert erre semmi okot nem lát.

E kijelentés annyira zokon esett a forrón szerető Rusznak, hogy elhatározta eldobni magát az életet.

Szüleinek lakásán már többször megkísérelte az öngyilkosságot, de a családtagok mindig észrevették és visszadták őt az életnek.

Tegnap aztán komorságával rémületbe ejtette hozzátartozóit s atyja, rosszat sejtve, mindegyikük nyomában volt.

Rusz, délután 3 óra tájban el látogatott kedveséhez s tőle érzékeny bucsut vett, mondván, hogy hosszabb időre eltávozik. A lány rögtön észrevette Rusznak sötét tervét s midőn kilépett a kapun, ovatosan az utcára sompolygott, ahol kedvese atyjához csatlakozva — követék a halálra szánt embert.

Az öngyilkos jelölt gyors léptekkel a gazdaságtani intézet monostori birtoka felé sietett s a szomszédságában levő hidon megállott, majd egy gyors úrrással a párkányon termett.

E pillanatban atyja: „Fiam Fiam“ kiáltásokkal rehandt gyermeke felé, a ki a véletlen folytán a hid egyik kárfogójában fennakadt.

A szerencsétlen embert minden tiltakozása dacára, most is megmentették a haláltól.

Lehet, hogy a következő esetben beteljesedik hű óhaja s a sors üldözései elől mégis csak a halálban talál menekvést.

Leleplezett kártyások.

„Játszunk makaót.“

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, július 3.

A mint ezt számtalan esetek bizonyították és bizonyítják a jelenben is az erkölcsi züllés ösvényének legjobb egyengetői a kártya és pálinka.

Már egyen-egyen is oly átalakulást idéznek elő az emberek erkölcsi életében, mely nem vezet máshoz, mint a bűnök feneketlen posványához, a honnan nincs visszatérés, vagy ha van is — csak igen nagy áldozatok árán lehet.

Mily erkölcsi változás alá esik tehát az, aki e káros szenvedélyek mindenikének hódol és pedig egy és ugyanazon időben.

Nem bocsátkozunk fejtegetésekbe, hiszen a tények amugyis eléggé szomorúan bizonyítanak az „áldozatok“ ellen.

Áldozatok, mert, ha szenvedélyükre teszik egyszer a kártyát, egy megbénul akaraterüjük s tehetetlenül vergődnek kinnal, nyomorral küzdve, csak-hogy eleget tehessenek szenvedélyüknek.

Es sajnos — hiába alkalmazza a rendőrség szigorát, hiába igyekeznek a szomorú tények jó tanácsot adni a még megmenthetőeknek, ezekre megy a vészbe vakon rohanók száma.

Kolozsvárt számtalan oly helyiség van, melyek éppen a külső pompa és fény által távol tartják maguktól a hatóság embereit s így keresettebb, elrejtettebb helyet adnak a hatóságilag üldözött kártyajátékok folytatására a külváros legfélreesebb kunyhóinál.

Ezek a helyek természetesen, a befogadott vendégek társadalmi állása szerint aztán több rangosztályra oszlanak. Külsőleg egyenlők mind, csak a bennük folyó kisebb-nagyobb mérvű vérmes játékokban különböznek egymástól. Itt mágnást, ott hivatalnokot, amottan egy munkást fosztanak meg verejtékes munkája árán szerzett filléreitől.

Ilyen egy kártya telep belseje.

A rendőrség tőle telhetőleg mindent elkövet, hogy a kávéházak homályos üvegtáblái mögé elrejtett világba bejuthatna s nem egyszer, igen érdekes dolgokról rántja le a miszticizmus leplét.

A tegnap is Éles József rendőrtizedes reggel 5 óra tájban a Goldstein Dezső Wesselényi-utcai „Hazám“ kávéháza körül járt s neszét vette, hogy a ká-

véház udvar felőli szobájában kártyajáték folyik, sikerült észrevétlenül behatolnia a helyiségbe, a hol egy nagyobb társaság, Nagy Lajos, Bagaméri Samu, Weisz Herman, Hempel Márton és Sándor György zavartalanul hódoltak a hazard „makaó“ játéknak. Éles tizedes azonnal lefoglalta a kártyákat, továbbá a „bankban“ talált 10 koronát. Nevezettek ellen pedig bevezették a büntető eljárást.

Ez újabb leleplezés publikálásával, el nem mulaszthatjuk rosszalásunkat kifejezni a rendőrség ama eljárásával szemben, melyet e kávéház iránt tanusít.

A helyett azonban, hogy állandó felügyelet gyakorlásával megakadályozni igyekezze a szegény munkás emberek kifosztását, kik ily esetben nagyszámu családjakkal napokig sőt hetekig a legnagyobb nélkülözésre vannak utalva, a véletlenre bizza a titok leleplezését.

Nem ártana — különösen szombat esténként, mikor a munkások telt erszénnyel kopogtatnak be a kártyabarlangokba — szigorubb felügyeletre méltatni az általában kétes hírű koresmákat, lebujszókat és kávéházakat s ily módon elejét venni a kifosztásnak.

Hiszen embertársainkat megmenteni az elzüléstől — úgy hisszük — mindnyájunknak erkölcsi kötelesség.

H I R E K.

— **Botrány egy temetésen.** A menyegzője után két nap múlva öngyilkossá lett Porsche József, a „Kolozsvári állami fa- és fémipari szakiskola“ művezetőjének temetésén, annak idején kinos incidens zajlott le. Az öngyilkos szülei, fiuk halála miatt a fiatal asszonyt hibáztatták, s midőn a nő, férjét utolsó útjára kikísérte, az öngyilkos hozzátartozói megtámadták és tettleg inzultálták őt. Ebből kifolyólag a rendőrség megindította a hivatalos eljárást, s az ügy aktái ma kerülnek a járásbírósnál tárgyalás elé. A tárgyalásra, mely előre láthatólag napokig fog tartani, több mint harmincz tanut idéztetett be a járásbírósnál.

— **Fürdés a belvárosban.** Amióta a fürdő szezon beállott, azóta állandóan népes a szamospartja. Bármerre tekintsen az emberi szem, mindenütt a fürdőzők kisebb-nagyobb csoportját látja. Utóbbi idők óta a Széchenyitör „törzsgyerkőcsei“ nem keresik fel a félreesőbb fürdőhelyeket, hanem odahaza levetik ruhájukat sigy szaladnak utczákon át a szamospartjára. Ha nem csalódunk egy rendőrfőkapitányi szabályrendelet a belváros területén szigoruan eltiltja a fürdést. Kérjük az illetékeseket, juttatnák érvényre e szabályrendeletet.

— **Örült a dolgozóházban.** A kolozsvári sajtó már nagyon sokszor szót emelt az ellen, hogy a rendőrség egyes mindenkitől

elhagyott magukkal is tehetetlen, szegény elmebetegeket a dolgozóházba zárta el. Annyi fölszólalás dacára sem akar megszűnni e helytelen eljárás. Tegnap megint egy öreg 82 éves elmebeteg nő, Békési Zsigmondné részesült e bánásmódban.

— **Nagyreményű csemeték.** A házi nevelés hiánya, az iskolai oktatás felületlensége s a társadalom indolenciájának mindig megvannak az áldozatai. Azok, kik már kis gyermek korukban szülik szükös és nyomasztó anyagi körülményei között, teljesen magukra hagyatva neveletlenül nőnek fel, a társadalmon mint fekély a testen ragódnak és mint a fertőző ragály, mindent a mi velük érintkezik, mintegy megmételtyezik. Ilyen fekélyek, ilyen ragadó kórtünetekben szenvedők kerültek tegnap ismét a rendőrség kezébe. Két gyermek, 14—15 éves fiu állott ott külömböző lopások miatt. — Az egyik Varga Béla 15 éves kályhástanonc, a ki azzal van vádolva, hogy órát lopott. Tegnap reggel bement Husznik János óras üzletébe s itt óra vásárlás ürügye alatt egy ezüst órát zsebébe csusztatott. Később aztán megsokalta Husznik a dolgot s a fiut, a ki ott nem vásárolt, üzletéből kiutasította. A fiu csak erre várt, azonnal Tavasz Imre künn várakozó czimborájához ment s ketten elindultak a lopott óra értékesítése végett. Találkoztak csakhamar egy vevővel is Mester András darabont személyében, ki aztán az órát 4 forintért meg is vette. Nem nyugodott meg azonban s az óra értéke után tudakozódván, Dunki Béla óras tanonca, gazdája ellopott óráját vélte az órában feltalálni, ezt gazdája tulajdonának mondta. Erre Mester a fiuk után futott s egy rendőrrel a rendőrségre kísértette. Itt aztán a kihallgatás során beismerte, hogy a nála talált órát Huszniktól lopta s ezenkívül a napokban ellopott Dunkitól is egy órát, melyet aztán elzalogosított. Kossa kapitány a fiatal bűnöst, ki nem először áll a rendőrség előtt, letartóztatta s ma átadják az ügyészségnek. A másik bűnös Mészáros József 14 éves tanuló, a ki Pusztai János czipészétől 40 frtot lopott el s az ellopott pénz egy részét elmulatta, elczukrozta, egy részt pedig megőrzés végett Boros Ferenc barátjának adott át. Pusztaitól még a mult hónapban lopta el ezen összeget s ez panaszt is emelt érte, de a tettesnek csak tegnap jöttek nyomára a gyermek költekezése folytán. A fiu a rendőrségen beismerte bűnét s az ügyet már át is tették a törvényszékhez.

— **Elfogott anarchista.** Tegnap későn este Kovács Lajos rendőrbiztos elfogott egy Paskucz Romulus nevű embert, ki Mócs felől jött a városra és akit anarchista üzelmekkel vádolnak.

— **Elgázolt kocsis.** Tegnap este 1/28 óra tájban egy szekér elgázolt egy legény embert, A szerencsétlent Buzacskovicsnak hívják és foglalkozására nézve kocsis. A szekér rudja hasába furódott s belső sérüléseket oko-

zott melyből sérvet kapott. A mentők a kórházba szállították a fájdalomtól elalélt fiatal embert, kin ott műtétet fognak eszközölni.

— **Sertősvész.** Nagy veszedelem fenyegeti városunk sertéskereskedőit. A pusztító sertősvész újra jelentkezik. Tegnap Hegedűs Sándor Szántó urczai lakósnak hullott el két darab malacza s habár a sertősvész hivatalosan még nem lett megállapítva, minden pillanatban várhatjuk a piac elzárását.

— **Rakonzátlan tanonc.** Grósz Ignác szobafestő tanonc, tegnap megadta csintalanságának árát. Kostin István bérkocsis nejét, amidőn ez férje részére ebédet hozott, megszólította és utczagyerkőcökhöz illő szavakkal illette őt. Kostinné elpanaszolta esetét férjének, aki a rakonzátlan tanonczot annak rendje és módja szerint meglecztette. Az épületes jelenet utójátéka a rendőrségnél játszódott le, melynek befejeztével Grósz Ignácot ideiglenesen a dolgozóházba helyezték.

Színház és Művészet.

Színházi műsor :

Szombat : A velencei kalmár.
Vasárnap : Falurossza.

* Ujházi Ede vendégszereplése.

Ujházi „mester“ a tegnap esti gyorsvonattal érkezett Kolozsvárra, hogy megkezdje ma Constantin abbé-val vendégszereplését. Az „abbé“ tudvalevőleg egyik legkitünőbb szerepe, melyet közönségünk már látott Ujházitól, s így nem szorul külön dicséretre. „A velencei kalmár“ kreálásakor a budapesti kritika tulnyomó része Ujházi pártjára állott, ki Shylochot az eddigi szokástól eltérően egészen új felfogással mutatja be. A művész kitünő gonosz bakterje mellett a Falurosszában föllépnek még Kollmerné — Finum Rózi — Somlyai Anna pedig Boriska szerepében.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, péntek, jul. 5-én.

Ujházi Ede vendégföllépte.

Constantin abbé.

Vigjáték 3 felv. Irták: Halewy, H. Cremieux és P. Decourcelle.
Ford.: Paulai Ede.

SZEMÉLYEK :

Constantin abbé — Ujházi E.
Jean Raynaud — Tompa K.
Paul de Lavardens — Papp.
De Larnac — Szakács.
Bernard — Gabányi.
Scottné — Hahné A.
Miss Bettina — Novák I.
Lavardens grófné — Laczkó.
Pauline — Árpási K.

Kezdeté fél 8, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: Sebő József.

Kiadja: a „Gutenberg“ nyomda.

HIRDETÉSEK.

Hova megyünk vasárnap délutánonként?

Gyönyörű kert.

Mindenesetre a

Ujonnán épült helyiség.

Monostori sörházba!!

Ott, elsőrendű cigányzene mellett

1 pohár friss sör 7 kr.

Jó ételekről gondoskodva van. Kitűnő erdélyi hegyi borok kimérése.

Közuti vasuti közlekedés.

11—20

A borfogyasztó közönség érdekében!

Van szerencsém tudomására hozni a t. cz. borfogyasztó közönségnek, hogy **25—30 ezer liter erdélyi hegyaljai alsó-gáldi karczos vízhez való jó, tiszta borral rendelkezem**, melyet a t. cz. közönségnek háztól elhordva literenként 36 krban, helyiségem-fogyasztva, pedig literenként 40 krban tisztán kezelve, pontosan kiszolgálók.

5 literen felüli vételnél **házhoz is szállítom**. Megrendelhető telefonon is. — **Telefon-szám 458.**

Teljes tisztelettel

Manás József,

Zöldfa fogadás.

18—25

Radák-u. 1. (Ezelőtt Hidfő-u.)

Szilágyi Sándor és Társa

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós utca 18. sz. az „Angol Királyné szállodával” szemben.

Telephon szám: 478.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a Wesselényi Miklós utca 18 szám alatt egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

vizvezeték, csatornázás és cement iparvállalatot nyitottunk.

Főtörekvésünk lévén, hogy a nagyérdemű közönség a vízvezeték és csatornázás körül felmerült hiányok és gyakori zavarok (folyás, dugolás stb.) következtében beálló zaklatásoktól, kellemetlenségektől s felesleges kiadásoktól megóvassék; egy **Kolozsvárt még eddig nem létező újítást a vízvezetéki és csatornázási berendezéseknek évi átalány mellett való kezelését létesítettünk, még pedig**

a következő árak mellett:

1 fürdőszoba után	8 korona	1 closet után	8 korona
1 házi közkut után	4 „	1 konyha kagyló után	4 „

Ezen összegek lefizetése ellenében kötelezzük magunkat a berendezésben felmerülő mindennemű javítást a leggyorsabban — más díj lefizetése nélkül — eszközölni s a berendezést mindig használható állapotban tartani.

Egyszersmind elvállalunk a vízvezeték és csatornázás körébe tartozó minden munkát legújabb, leggyorsabb s minden követelménynek megfelelő kivitelben és a legolcsóbb árban.

Költségvetéseket és tervrajzokat díjmentesen készítünk.

Végül legyen szabad az e téren szerzett sok évi tapasztalatunk s már ismert szaktudásunkra hivatkozva a nagyérdemű közönség szives pártfogásáért esedeznünk

5—5

Szilágyi Sándor és Társa.

NEM TOVÁBB

csak **BENIGNI ZS. üzletéig**

Wesselényi Miklós-utca (Hid-utca 3. sz.)

hol az idény előre haladottsága miatt a raktáron levő összes árukat mélyen leszállított árban bocsájtom a t. vevő közönség rendelkezésére u. m.

Egy drb női ing blous Zephiből	1.60 krtól	Egy pár női glacé keztyü	50 krtól
Egy „ „ „ „ Cretonból	95 „	Egy „ „ czérna „	16 „
Egy „ „ „ „ Clothból	2.— „	Egy „ „ torna cipő	75 „
Egy „ „ selyem ernyő minden színben	1.70 „	Egy „ „ Chevräufüzőcipő	1.90 „
Egy női vászon ing	50 „	Egy „ „ fél brünner cipő	1.90 „
Egy „ mider	45 „	Egy drb kitűnő férfi ing	1.10 „
Egy „ gyöngy öv	35 „	Egy „ férfi gallér szines fehér	13 „
Egy „ bőr öv	20 „	Egy pár férfi kezeltő	25 „
Egy pár női kötött harisnya	20 „	Egy drb férfi ernyő	95 „
		Egy pár férfi lack cipő	5.50 „

és még sok itt fel nem sorolható áruk rendkívül olcsó árban beszerezhető.

BENIGNI ZS.

férfi és női divat áruházába.

17—31

A „Központi szállító iroda,”

mint a m. kir. államvasutak

szállító-hivatala

Telefon sz. 67. **KOLOZSVÁRTT.** Főter 26. szám.

elvállal rendkívül olcsó díjak ellenében:

1. Árufuvarozást helyben és vidéken.
2. Aruk és anyagok továbbítását.
3. Átköltözéseket ruganyos társzekerekkel, párnázott és zárt butorszállító kocikkal és kézben vagy saraglyán hordva.
4. Zongora és kasszák átszállítását és felállítását zaj nélkül, felelősség mellett.
5. Kazán és más hason terjedelmes tárgyak vitelét.
6. Butorok és költözködési ingóságok szakszerű elcsomagolását.
7. kirándulások szervezését saját kocsijaival.
8. Egylovas és kétlovas fogatra rendelkezést.
9. Betárolásokat, esetleg előleg adása mellett.
10. Adás-vevésre megbízásokat.

Továbbá mint a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tudósító irodája, díjtalanul felvilágosítást ad:

1. Hitel- és szállítási ügyekben.
2. Visszereseti- és vámkezelési ügyekben.
3. Eszközli a vasuti fuvarlevelek felülvizsgálását.

5—15